

[Hagen Hagensen]

Der er foreslået en ændring vedrørende beskikkelse af sagførere i ægteskabssager, og jeg tror, det er rigtigt at gennemføre det nu. Der kan være forhold, hvor det ikke er helt rimeligt at meddele fri proces, og et enigt retsudvalg har da også tidligere tilsluttet sig dette.

Jeg vil tilsige et hurtigt og positivt udvalgsarbejde med en gennemførelse af lovforslaget til følge.

Ingerlise Koefoed (SF):

Dette forslag er jo en længe ventet opfølgning af den betænkning fra Retshjælpsudvalget, som ikke har været mindre end syv år undervejs. Men nu er den altså kommet, vel bl.a. på grund af beslutningsforslagene fra SF og fra Socialdemokratiet om at få gang i sagerne med fri proces og fri retshjælp.

Jeg synes, at forslaget gennemgående er blevet godt og rimeligt. Vi synes naturligvis, at forhøjelsen af den økonomiske grænse for at få bevilget fri proces og fri offentlig retshjælp er god og meget tiltrængt. Beløbene har jo ikke været reguleret siden 1980.

Vi synes også, det er rigtigt, at der indføres en automatisk regulering af beløbet, og vil selvfølgelig gerne i udvalget se nærmere på udformningen af automatikken.

Vi synes, det er rigtigt, at fri proces i almindelighed skal medføre fritagelse for at erstatte modparten sagens omkostninger, men vi opfordrer til, at dette ikke gør det endnu vanskeligere at komme igennem med en sag, som der måske kan være mulighed for at man taber, og hvor statsamtet på forhånd vil sige: den taber I nok. Man kunne jo være bange for, at statsamtet ved tanken om, at det offentlige muligvis skulle erstatte modparten sagens omkostninger, ville være endnu mere restriktivt i sin bevilning af fri proces, end man hidtil har været.

Vi synes, det er rimeligt, at retshjælpsforsikring, når den findes, skal være den primære sikring imod procesudgifterne, men vi vil også meget gerne under udvalgsarbejdet have sikret, at en retshjælpsforsikring, dvs. en skadesforsikring i det hele taget, ikke skal blive en betingelse for, at man kan få bevilget fri proces.

Jeg er lidt betænkelig ved tanken om, at den såkaldt mere velstillede del af de mennesker, der kan få bevilget fri proces, skal betale et gebyr til staten på 800 kr. Vi mener ikke, at de mennesker, der har mulighed for at få fri proces,

kan være så velstillede. Vi er ikke sikre på, at et beløb på 800 kr. ikke godt kan virke prohibitivt, sådan at man overvejer meget længe, om man vil søge fri proces.

Vi synes, det er rigtigt og rimeligt, at sagsøgte i ægteskabssager ikke helt automatisk skal have beskikket advokat. Der kan være sagsøgte, der har sådanne økonomiske forhold, at det forekommer urimeligt, at de ikke skulle betale deres advokatombudsninger selv, men vi vil også meget gerne her kigge på, hvor man sætter grænsen, hvordan tingene kommer til at se ud i virkeligheden.

Og så synes vi, det lyder smukt, at samlevende par med hensyn til tildelingen af fri proces skal være ligestillede med ægtepar, men vi synes rigtignok ikke, at den udmøntning, som man så vil give ligestillingen, er rimelig. Man har her i Folketinget i maj 1987 fastsat ved en folketingsbeslutning, at det såkaldte individualprincip skal gælde, altså at hver person er sig selv med hensyn til indtægt, med hensyn til forpligtelser osv., og det mener vi også at vi må have gennemført, når det drejer sig om ændringen af retsplejeloven og spørgsmålet om fri proces.

Elsebeth Kock-Petersen (V):

Venstre kan principielt støtte dette lovforslag. Vi kan støtte, at der sker en ajourføring af indtægtsgrænserne, som er grundlaget for at få fri proces, og vi har samtidig hæftet os ved, at de udgifter, det medfører, skal findes inden for ministeriets område.

Jeg vil specielt fremhæve et par ting i lovforslaget.

Først vil jeg nævne, at vi finder det vældig godt, at man i forbindelse med lovforslaget får fjernet den diskrimination, der er i forhold til ægtepar, således at der bliver ligestilling mellem gifte og såkaldt papirløse par.

Den anden ting, jeg specielt vil fremhæve, er, at dette, at man får fri proces, også medfører, at man får erstattet modpartens omkostninger. Vi synes, det er godt, at retstilstanden bliver ændret, sådan at den fri proces medfører, at man også får erstattet modpartens omkostninger. Den regel, man har i dag, tror jeg forekommer mange uforståelig.

Så indebærer lovforslaget også, at det offentlige får hovedforpligtelsen til at dække udgifterne i forbindelse med retshjælp. Den betænkelighed, man godt kan nære derved, og som